

www.jollibread.com

© Del text: 1999, Jordi Sierra i Fabra

© De la traducció: 2005, Núria Prats i Espar

© D'aquesta edició:

2017, Santillana Infantil y Juvenil, S. L. i Grup Promotor, S. L.

Carrer de les Ciències, 73 (Districte econòmic Plaça d'Europa)

08908 L'Hospitalet de Llobregat

Telèfon: 93 230 36 00

ISBN: 978-84-16661-36-7

Dipòsit legal: M.39.270-2015

Printed in Spain – Impres a Espanya

Segona edició: setembre de 2017

Directora de la col·lecció:

Maite Malagón

Editora executiva:

Yolanda Caja

Direcció d'art:

José Crespo i Rosa Marín

Projecte gràfic:

Marisol del Burgo, Rubén Chumillas, Rosa Marín, Julia Ortega

i Álvaro Recuenco

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra només es pot fer amb l'autorització dels seus titulars, llevat d'excepció prevista per la llei. Si en necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment, adreueu-vos a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org).

LES NOIES DE
FILFERRO

JORDI SIERRA I FABRA

jollibre

*Al Marcel, que quasi em va «obligar»
a escriure aquesta novel·la.*

*La bellesa pot ser la glòria
o la ruïna d'una persona.
Depèn de qui la porti, de com la porti,
de com la utilitzi o a qui la regali.*

Aquell dia em vaig adormir.

La nit anterior havia treballat fins tard, acabant un article no gaire brillant sobre la moratòria per a la caça de balenes i el fet que noruecs i japonesos en facin cas omís quan els convé. Em cauen bé, les balenes. Però el problema és que quan una cosa m'afecta, perdo la visió periodística, deixo de ser objectiu, prenc partit i llavors... acabo escrivint panegírics força densos. Ideals per als butlletins informatius de Greenpeace o d'Amnistia Internacional, però no per a una revista.

Tot i que la propietària en sigui la meva pròpia mare.

Precisament per això, aquell dia, quan vaig veure que eren les deu vaig tenir un sobresalt. No perquè la Paula Montornés sigui la propietària i la directora de *Z. I.* tinc més privilegis que els altres o puc fer el que em doni la gana.

Em vaig rentar, dutxar i vestir en deu minuts. No vaig ni esmorzar. Vaig deixar el meu caòtic pis a corre-cuita –és tan petit que qualsevol cosa fora de lloc ja provoca una sensació de desordre i de caos– i vaig arribar a la

redacció passats dos quarts d'onze, perquè no em vaig voler saltar cap semàfor, tot i haver preferit la moto per raons òbvies. El primer somriure del matí me'l va dirigir l'Elsa, asseguda com sempre a la seva taula en forma de mitja lluna, sota el logotip de la revista que hi havia a la paret de darrere seu. Ens portàvem bé. De fet, encara que l'Elsa fos la recepcionista de *Z. I.*, la veritat és que em porto bé amb totes les recepcionistes i telefonistes que conec. Són la clau per accedir als seus caps, perquè et diguin si hi són o no hi són, o a quin restaurant aniran a dinar o a sopar. Elles, i les secretàries. Això, un bon periodista ho ha de saber.

–Bon dia, Jon –em va dir l'Elsa abans de donar-me directament la notícia–: la teva mare et vol veure ara mateix.

Em veia a venir la bronca. La mare és de les que aterra a l'oficina a les nou en punt. Com un rellotge.

Però és que ella no «actua» fora, esclar. Ja no ha d'agafar avions, ni quedar amb gent que viu lluny, ni...

–Quan ha donat l'ordre de crida i cerca?

–Fa una hora. I l'ha repetit fa vint minuts.

Era massa. Me l'havia guanyada. Acomiadar-me, no em podia acomiadar, però gairebé.

Ni tan sols vaig anar a la meua taula. Al cap i a la fi, tampoc no hi havia de deixar res. Mentre caminava en direcció al Sacrosant Temple Central de la casa, vaig deixar el disquet amb l'article al Mariano, l'Home per a Tot. No li vaig haver de dir res. Abans de fer quatre passes, ja l'havia introduït a l'ordinador.

Vaig trucar a la porta del despatx de la mare, però jo mateix la vaig obrir i hi vaig ficar el cap, sense esperar una resposta de l'interior. En això sí que tinc privilegis. Un cop, quan el pare va morir, ella em va dir: «La meva porta sempre estarà oberta per a tu, fill. Recorda que sóc la teva mare.» I no ho he oblidat mai.

Estava dreta, recolzada a la pantalla lluminosa, examinant unes diapositives amb el seu bon ull professional. Sabia que era jo, perquè no es va moure. M'hi vaig acostar. Les diapositives eren de l'últim premi Nobel de literatura a casa seva.

9

No cal dir que a *Zones Interiors* no som gens convencionals.

–Hola, mare –vaig sospirar, com si acabés de sortir d'un embús de mil dimonis–. Em sap greu...

Va aixecar la mà. Senyal inequívoc de: «No-em-vinguis-amb-històries-que-ja-m'ho-sé.» Em va tallar en sec.

De tota manera, em vaig adonar que no estava enfadada sinó ansiosa.

I quan la mare es posa ansiosa, és per alguna cosa de feina. I si m'afecta a mi, vol dir que en tindrè, i de debò. Realment de debò.

–T'agrada aquesta?

El premi Nobel de literatura estava assegut en una butaca i feia una cara d'úlceres sagnant. Em vaig preguntar per què no el donaven a gent més simpàtica. I també per què no estaven més contents després del Nobel. Tot i que aquell home, el milió d'euros del premi, segur que ja no se'l podria arribar a gastar. O sigui que potser feia

aquella cara per aquest detall. M'hauria agradat veure la dels seus fills, filles, néts, nétes...

–No va a la portada, oi?

–Estàs boig?

La nostra és una revista d'actualitat, i seriosa, però a la portada intentem posar-hi notícies amb ganxo.

–Llavors, sí. Està bé.

10 Va apartar la diapositiva, va apagar el llum de la pantalla, va agafar el seu bastó, que recolzava contra la paret de la dreta, i va recórrer la curta distància que la separava de la seva taula, com sempre atapeïda de papers. La mare té cinquanta anys, exactament el doble que jo, però la seva coïxesa no té res a veure amb l'edat. La cama dreta li va quedar pràcticament destrossada en el mateix accident de cotxe en què el pare va perdre la vida.

Vaig esperar que s'assegués a la seva butaca.

Ho va fer, es va repenjar al respatllet, va ajuntar les puntes dels dits de les mans i em va mirar als ulls.

–Recordes la Vània?

O sigui que era allò.

–Esclar. Com vols que no la recordi? Només fa uns tres o quatre anys que en vaig treure el pòster de la meva habitació.

–Ho recordo –va assentir amb el cap, somrient, evocant el temps en què, com un bon fill no emancipat, encara vivia amb ella.

–No em diguis que ha tornat a aparèixer.

–No, però d'això es tracta –va dir la Paula Montornés, recuperant tot el seu caràcter de directora–. D'aquí a un

parell de mesos farà deu anys que va desaparèixer sense deixar rastre. Deu anys, ja. És un bon moment per desenterrar el tema, investigar-lo i publicar-ne un article. D'ella, com a *pièce de résistance*, però també de les altres dues.

Em vaig asseure en una de les dues cadires que hi havia al davant de la seva taula.

–Pot ser car –vaig calcular.

–Vam pagar cinc milions fa un mes per la història de l'Alec Blunt, i a una agència. Això ens faria vendre més, i només pels drets internacionals, si la cosa resultés... T'imagines, a més, que la trobessis? Ens ho traurien de les mans. *Paris Match*, *The Sun*, *Der Spiegel*, *The Times*... Oblida, doncs, els diners.

Això no sempre ho deia.

–I si han tingut la mateixa idea?

–És impossible. Ja saps que crec en l'energia –va bellugar els dits com si al davant tingués un núvol invisible–. Per això ens hem de posar a treballar immediatament i no perdre temps. Encara que només sigui per escriure un bon article ja val la pena. Els personatges del drama, deu anys després. Però alguna cosa em diu que tindràs sorpreses.

–Déu meu –jo també em vaig repenjar al respatllet de la cadira–. Les Wire-girls, les Noies de Filferro. La Vània, la Jess i la Cyrille. Creus que la gent encara se'n recorda?

–I tant que sí! Van ser una llegenda en el seu moment.

–Sí, però una llegenda efímera, com tot el que passa en el món de la moda.

–Totes les llegendes viuen, i sobreviuen, Jonatan.

Era l'única persona que em deia Jonatan, en lloc de Jon.

–I què vols que faci exactament?

–Que parlis amb la gent que les va conèixer i que indaguis què va passar amb la Vània. Pot ser que estigui morta, i també pot ser que no. Però al cap de deu anys... M'entens, oi? Aleshores es va publicar molt sobre el tema, algunes persones no van voler parlar, però en canvi d'altres van parlar massa. Ara potser serà diferent. El temps et dona una altra perspectiva de les coses.

12 –La Vània era espanyola, però la Jess era americana, i la Cyrille, egipciosomali, parisenca...

–Que tens alguna cosa per a les dues pròximes setmanes, vull dir algun programa, alguna història amb alguna noia? –va obrir les mans explícitament–. Perquè si és així, ho encarrego a algú altre...

–No, no! –vaig saltar de seguida–. Només et feia una observació.

–Jonatan –es va recolzar damunt la taula, senyal que atacava de valent–, pot ser una bona oportunitat. Ja coneixes el meu instint. Amb aquest instint i un bon treball d'investigació, d'aquells que fas de tant en tant –em va punxar deliberadament–, això serà una bomba. I repeteixo: no et dic res si a més a més la trobes.

–Tu creus que...?

–Mira: la Vània va tocar el dos, va dir adéu i va desaparèixer. Ha de ser en algun lloc.

–Si no la van trobar aleshores...

–Aleshores va ser aleshores. Si no volia que la trobesin, és normal que ningú no la trobés, com efectivament

va passar, per més inexplicable que sigui. Però ara han passat deu anys. En primer lloc, deu estar tranquil·la, sense la preocupació que algun *paparazzi* l'enxampi. I en segon lloc, ja no deu ser aquella noia màgica que un dia va enlluernar el món sencer. Però qui sap. Tot és possible. El cas és que oloro alguna cosa bona, fill. I quan jo...

–Sí, mare, ja ho sé.

–Tu també tens nas, Jonatan –em va dir, amb alguna cosa més que afecte professional, tot i que ho va dissimular afegint–: per això ets aquí. O et pensaves que era perquè ets fill de la propietària?

–He tingut algunes exclusives de primera, oi? –li vaig recordar.

La Paula Montornés, editora, propietària i directora de *Zones Interiors*, es va convertir novament en la meua mare.

–Has sortit igual que el teu pare –va reconèixer amb tendresa.

Era el moment. Em vaig aixecar, vaig vorejar la taula i la vaig abraçar sense que s'aixequés de la seva butaca. A vegades m'oblidava de fer-ho. Ella no m'ho demanava mai, però jo sabia que ho necessitava. Van ser uns quants segons d'intimitat directa. Després li vaig fer un petó al cap, enmig dels cabells esvalotats, i vaig iniciar la retirada.

–No pugis mai a un avió que hagi de caure, fill –em va recordar.

–No pateixis, mare.

Li vaig llançar una última mirada. Allà asseguda semblava una deessa, la propietària d'un regne petit, molt

petit, però deessa al cap i a la fi, amb un prestigi obtingut a pols. Els premis que omplien aquelles parets, alguns del meu pare, però la majoria d'ella, no eren gratuïts. El World Press Photo, el Pulitzer de fotografia, reconeixements professionals, periodístics, portades de les millors exclusives de *Z. I.*, fotografies del pare –però més de la mare– amb diverses personalitats a molts llocs del planeta... Abans de l'accident era la millor. I ara també.

Jo formava part de tot allò.

14

Tenia una bona mestra.

I un treball per fer que ja em cremava els dits des d'aquell mateix moment.

Qui té l'oportunitat de buscar la noia que l'ha fet somniar durant la primera adolescència i, a més, la sort que li paguin per fer-ho?

15

Estimo la meva feina. Crec que és la millor. Et permet viatjar, conèixer gent, escriure sobre moltes coses, fotografiar la vida –i a vegades la mort– i, en general, percebre el món d'una manera diferent i, per tant, entendre'l una mica més. Per a moltes persones, no saber on seràs demà és un conflicte, una mena de caos mental. Per a mi, no. És part de la gràcia, part de l'emoció. És clar que no pots quedar amb una noia per al cap de tres dies, però tampoc no és tan greu.

El planeta Terra és excepcional.

Em vaig endur de la redacció tot el que vaig trobar sobre les Wire-girls, les Noies de Filferro, sobre cadascuna d'elles per separat i sobre les tres juntes. Hi havia molta cosa, però no m'importava. Vaig passar el matí fent una primera selecció del material, vaig desestimar el que era conegut o tòpic, i la resta, cap a casa. Mentre mirava aquelles fotografies de la Vània, de la Jess Hunt i de la

Cyrille, em van passar moltes coses pel cap. Sí, normalment m'involucro en la feina, ho sé. Encara no havia ni començat que ja m'hi sentia completament implicat.

Vaig mirar la portada que les havia dut a la fama i a compartir no sols amistat, sinó també el nom amb què se les va començar a conèixer a causa de la seva primor extrema. Les tenia totes tres allà davant, a *Sports Illustrated*, amb aquells vestits de bany tan sexis, i elles tan joves, tan guapes, tan diferents. Una morena, una rossa i una negra. Integració al principi de l'«era del mestissatge». Sortir a la portada de *Sports Illustrated* és consagrar-se en el món de les *top models*. Aquell any se'n van consagrar tres. La Vània, amb la seva llarga cabellera negra, els ulls grisos i profunds, sempre dolçament tristos, el nas recte i afilat, la barbata rodona, els llavis carnosos, una imatge de perenne innocència juvenil que havia fet molt de mal entre els seus fans i admiradors; la Jess Hunt, rossa com el blat, cabellera encara més llarga i profusament arrissada, els ulls verds, sempre somrients, airosa, una enorme boca oberta amb dents blanques que la caracteritzaven, les mandíbules fermes, i el front i els pòmuls perfectes; i la Cyrille, negra i de pell brillant com l'atzabeja, cabells curts, ulls de tigressa, foscos i enigmàtics, boca petita, llavis vermells de maduixa, cara cisellada per un Miquel Àngel africà capaç de consumir una obra mestra. I, per descomptat, el més característic de totes tres: l'estatura, metre vuitanta, un tipus modelat per una natura mil·limètrica... i extremament primes.

Sobretot ella.

La primor que les va portar al primer èxit, que fins i tot els va donar el nom, però que al final també les va portar a la mort.

Les Noies de Filferro.

Trencades.

En coneixia totes les dades, però els detalls se m'havien esborrat amb el pas dels anys. Així doncs, em vaig estar fins passades les dues de la matinada llegint i rememorant tot allò. Investigar sobre la Vània era fer-ho sobre totes tres. També van tenir un destí comú. Sorprenentment comú.

17

La Cyrille en realitat es deia Narim Wirmeyd. Havia nascut al Caire, Egipte, però era filla de somalis. La seva història era una barreja de conte espantós extret del pol oposat de *Les mil i una nits*. El seu pare l'havia venuda a un traficant de camells després de tornar a Somàlia, quan ella tenia dotze anys. El traficant, que en tenia seixanta, no va poder vèncer els desigs de llibertat de la seva jove pupilla, o el que fos, i pocs mesos després ja se li havia escapat. Al cap d'un temps, quan es va fer famosa, la publicitat va inflar convenientment l'odissea de la nena, especial i dramàtica ja per naturalesa, però la realitat era molt més simple: la Narim s'havia escapat de l'«amo», havia passat la frontera i havia arribat a Etiòpia... Aquí va despertar l'interès d'un home de negocis britànic, que li havia donat feina a casa seva, i al cap d'un any, un amic d'aquest, un francès, se la va emportar a París. Va ser quan tenia quinze anys, mentre passejava pels Champs Elisées, que Jean Claude Pleyel, caçatalents i propietari d'una de les millors

agències de França, va saber veure en ella el que al cap de poc temps havien de veure milions d'ulls arreu del món: que era especial, capaç d' enamorar la càmera i capaç de vendre el que es posés al damunt, ja fos roba o un perfum. Així va néixer Cyrille, el seu nom artístic.

18 La Jess Hunt era l'altra cara de la moneda. Provenient dels Estats Units, havia nascut a Toledo, Ohio, en el si d'una família de classe mitjana, respectable, religiosa en grau superlatiu, i s'havia convertit en una petita reina de la bellesa ja des de petita. Un bon dia la seva mare li va dir: «Déu t'ha fet bonica per a alguna cosa; si no, t'hauria fet com qualsevol altra dona. Així doncs, que el Senyor se senti orgullós de tu.» Això havia estat el detonant. Després va ser Miss Ohio, i moltes altres coses sempre relacionades amb la bellesa. La Jess va fer una carrera ràpida i meteòrica. Va ser la que ho va tenir més fàcil de les tres. Fins i tot feia servir el seu nom real.

I, finalment, la Vània, és a dir, la Vanessa Molins Cadafalch, nascuda a Barcelona, filla natural d'una dona voluntariosa i decidida que va ser l'àngel tutelar de la seva carrera fins que l'èxit li va donar ales i independència. El pare, casat amb una altra dona, la va reconèixer, però res més. Al cap d'un quant temps, la mare va morir d'un càncer de pit. La seva única família, a part del pare, a qui no va tornar a veure mai més, era una tia soltera, germana de la mare, que no va voler sortir mai als diaris. Al contrari que la Cyrille i que la Jess, la Vània no va ser descoberta per cap caçatalents mentre passejava pel passeig de Gràcia de Barcelona, ni va ser Miss res. Per volun-

tat pròpia, perquè volia ser model, es va matricular en una agència quan encara era una nena, i va passar per tots els graus del servilisme abans de fer el salt. De fet, però, qui la va descobrir va ser el fotògraf que, quan ella tenia tretze anys, li va fer la seva primera sessió «com a dona» i li va vaticinar el futur. La Vània va creure en ell, a més de creure en ella mateixa.

Quatre anys després, totes tres, quan encara no tenien divuit anys, van ser reclutades per a aquella portada de *Sports Illustrated*. Les portava l'agència Pleyel de París. Al cap de pocs dies, el món sencer les havia batejat amb el nom de Wire-girls, per la seva primor paradigmàtica. La seva cotització es va disparar. Juntes van ser un model per a milers de noies, tan anorèctiques com elles per degeneració. Juntes van crear un estil que estava fins i tot per sobre dels estils que ja propugnaven la primor física, i juntes van sucumbir en pocs anys.

La Cyrille va ser la primera a morir, es va suïcidar quan va saber que tenia la sida. Es va escriure molt sobre el perquè de la seva decisió, però semblava obvi que una de les dones més belles del món no volia viure la seva decrepitud física. El cas de la Jess va ser més complicat. Primer, l'escàndol que hi va haver quan es va saber que havia avortat. Segon, la seva pròpia mort pocs mesos després de la de la Cyrille, causada per una sobredosi. Tercer, l'assassinat de l'home que l'havia introduït en el món de les drogues, el mateix Jean Claude Pleyel, que des de París portava les tres noies en exclusiva. L'autor del crim va ser Nicky Harvey, l'apassionat xicot de la Jess, venjador implacable de

la dissort de la seva estimada. El judici del crim va acabar d'entelar la història de la dolça, rossa i virginal Jess Hunt. Imatge perfecta de l'Amèrica sana i meravellosa que precocitzen els mateixos nord-americans.

Finalment, la Vània.

20 Després de tenir un mig noviet als setze anys, el qual, evidentment, va sortir a la llum més tard per treure profit del tema, als disset li havia arribat l'èxit internacional per aquella famosa portada. A partir d'aquell mateix moment ho va començar a rendibilitzar al màxim. Als vint anys va tenir un idil·li molt sonat amb un famós cantant de rock espanyol. La Bella i la Bèstia. I quan en va tenir vint-i-tres, la boda inesperada amb un marxant d'art novaiorquès, seguida d'un divorci ràpid. Tot això en ple auge professional. Un any després tot es va capgirar definitivament. La mort de la Cyrille, la mort de la Jess, el judici del xicot de la Jess en el qual ella va haver de testificar, i l'adéu.

Tenia vint-i-cinc anys.

La mateixa edat que jo tinc ara.

Vint-i-cinc anys i va dir adéu, ho va deixar tot. La desaparició més inesperada. L'última pista de la Vània provenia d'una clínica on va intentar recuperar-se de l'anorèxia, quasi al límit.

Veient aquelles fotos, especialment les de la Vània, vaig saber que no m'esperava una feina fàcil. Era com si a un beatlemaníac li haguessin encarregat de buscar John Lennon viu. La Vània havia estat una musa, una imatge de marca, un mirall, un símbol..., moltes coses a més d'una nina partida. El món de la moda les va oblidar im-

mediatament, totes tres. Cada any sortien noves cares, noves històries, i les passarel·les enaltien mitja dotzena de noves deesses de la imatge, amb estètiques noves i formes noves. La paraula clau era aquesta: *nou*. Jove i nou. Brillant i nou. Velocitat.

De tota manera, la fascinació que les Noies de Filferro havien exercit sobre les adolescents d'aquell temps crec que encara no s'havia superat. A pesar del seu aspecte malaltís per culpa de les drogues i l'anorèxia –els autèntics flagells d'aquest ambient tan dur–, havien estat estimades, desitjades, utilitzades.

21

Un model a seguir.

Semblava una broma, el pitjor dels contrasentits. Un model a seguir i la seva fi havia estat tan trista com...

Què se n'havia fet, de la Vània?

Per què, durant deu anys, aquell silenci devorador?

I si, comptat i debatut, era morta?

No sabia per on començar, però no em vaig traumatitzar. No era la primera vegada que havia de fer de detectiu privat seguint una pista, cercant una dada o guiant-me entre tortuositats impensables amb l'objectiu de trobar el que necessitava per a un reportatge. I aquesta tampoc no havia de ser l'última.

Vaig dir el mateix que diu Escarlata O'Hara a l'escena final d'*Allò que el vent s'endugué*:

–Demà serà un altre dia.

I me'n vaig anar a dormir amb el cap ple de Cyrille, de Jess i de Vània.

Sobretot de Vània.